

УДК 378.014

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-2-44>**Олена НАБОКА,***orcid.org/0000-0001-9052-5414*

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
(Одеса, Україна) *elenanaboka17@gmail.com***Галина КУЗНЕЦОВА,***orcid.org/0000-0002-2830-1927*викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
(Одеса, Україна) *kuznetsovagalyna@gmail.com***Ольга ЯСКЕВИЧ,***orcid.org/0000-0003-0395-3803*

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри англійської мови та перекладу
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) *olyasko1@gmail.com*

ВПЛИВ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА МЕТОДИКУ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Сучасний світ характеризується бурхливим розвитком технологій, які мають значний вплив на всі сфери суспільного життя, в тому числі і на освіту. Використання нових технологій у вищій школі має ряд переваг, які можуть сприяти підвищенню ефективності навчання англійської мови. Однією з основних переваг є розширення доступу до навчального матеріалу. Нові технології дозволяють викладачам і студентам використовувати широкий спектр навчального матеріалу, включаючи тексти, відео, аудіозаписів, а також інтерактивні програми та симуляції. Це дозволяє значно підвищити ефективність навчання, зробити його більш цікавим і захоплюючим. Іншою перевагою є можливість індивідуалізації навчання. Нові технології дозволяють викладачам створювати індивідуальні навчальні траєкторії для кожного студента, враховуючи його рівень підготовки, інтереси та потреби. Це сприяє підвищенню мотивації студентів до навчання і забезпечує більш якісне засвоєння матеріалу. Третя перевага полягає в посиленні комунікативної спрямованості навчання. Нові технології дозволяють студентам взаємодіяти з носіями мови з усього світу в реальному часі. Це сприяє розвитку комунікативних навичок, необхідних для успішної професійної діяльності. Використання нових технологій у вищій школі має ряд особливостей, які необхідно враховувати. По-перше, для ефективного використання нових технологій викладачі повинні мати необхідні знання та навички. По-друге, не існує єдиного підходу до вибору нових технологій для навчання англійської мови у вищій школі. Важливо враховувати специфіку навчального закладу, рівень підготовки студентів і цілі навчання. По-третє, для досягнення найкращих результатів важливо використовувати нові технології комплексно, поєднуючи їх з традиційними методами навчання. В цілому, використання нових технологій у вищій школі є необхідним для забезпечення ефективного навчання англійської мови. Нові технології дозволяють розширити доступ до навчального матеріалу, підвищити індивідуальну спрямованість навчання і посилити комунікативну спрямованість навчання.

Ключові слова: нові технології, викладання, англійська мова, вища школа, ефективність навчання, навчальний матеріал, індивідуалізація навчання.

Olena NABOKA,
PhD,

*Associate Professor at the Department of Foreign Languages for Professional Purposes
Odessa I.I. Mechnikov National University
(Odessa, Ukraine) elenanaboka17@gmail.com*

Halyna KUZNETSOVA,

*Lecturer at the Department of Foreign Languages for Professional Purposes
Odessa I.I. Mechnikov National University
(Odessa, Ukraine) kuznetsovagalyna@gmail.com*

Olha YASKEVYCH,
PhD,

*Associate Professor at the Department of English Language and Translation
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Drohobych, Ukraine) olyasko1@gmail.com*

THE IMPACT OF NEW TECHNOLOGIES ON THE METHODOLOGY OF TEACHING ENGLISH IN HIGHER EDUCATION

The modern world is characterized by the rapid development of technologies, which have a significant impact on all spheres of social life, including education. The use of new technologies in higher education has a number of advantages that can contribute to the improvement of the effectiveness of English language teaching. One of the main advantages is the expansion of access to educational material. New technologies allow teachers and students to use a wide range of educational materials, including texts, videos, audio recordings, as well as interactive programs and simulations. This allows for a significant improvement in the effectiveness of learning, making it more interesting and engaging. Another advantage is the possibility of individualization of learning. New technologies allow teachers to create individual learning trajectories for each student, taking into account their level of preparation, interests, and needs. This helps to increase student motivation and ensures better assimilation of the material. The third advantage is the strengthening of the communicative orientation of learning. New technologies allow students to interact with native speakers from all over the world in real time. This helps to develop communication skills, which are essential for successful professional activity. The use of new technologies in higher education has a number of features that must be taken into account. First, for the effective use of new technologies, teachers must have the necessary knowledge and skills. Second, there is no single approach to the selection of new technologies for teaching English in higher education. It is important to consider the specifics of the educational institution, the level of student preparation, and the learning goals. Third, for the best results, it is important to use new technologies in a comprehensive manner; combining them with traditional teaching methods. In general, the use of new technologies in higher education is essential to ensure effective English language teaching. New technologies allow for the expansion of access to educational material, the improvement of individualization of learning, and the strengthening of the communicative orientation of learning.

Key words: *new technologies, teaching, English, higher education, effectiveness of learning, educational material, individualization of learning.*

Постановка проблеми. Останні десятиліття розвитку світової постіндустріальної спільноти були відзначені появою низки нових технологій, які суттєво вплинули на соціальну складову життя суспільства, в тому числі і на вищу освіту, яка, без сумніву, є рушійною силою науково-технічного та соціального прогресу постіндустріальної світової спільноти.

Необхідно відзначити, що лідерами науково-технічного прогресу в 20 столітті стали англійські країни, більшість наукових статей в галузях машинобудування, транспорту, морської та наземної логістики, авіації, космічних досліджень, медицини, інтелектуальних технологій написані англійською мовою, багато англійських технічних термінів увійшли до інших мов, що особливо

видно на прикладі комп'ютерних користувачів, де англійська комп'ютерна термінологія, зокрема й англійський комп'ютерний сленг, стала основою комунікації між різними галузями науки та техніки, соціального життя суспільства.

У зв'язку зі швидким світовим індустріальним зростанням у багатьох країнах змінилися вимоги до вищої освіти, з'явилися нові спеціальності, поділ на гуманітарні та технічні вищі навчальні заклади, виникла потреба у комунікації між ними у вигляді симпозіумів, науково-технічних конференцій, конгресів, оскільки всі сфери життя міжнародного співтовариства тісно пов'язані між собою і витікають один із одного. Такий стан справ призвів до того, що англійська мова стала засобом міжнародного спілкування в індустріальному та

постіндустріальному співтоваристві та його роль та значення суттєво зросли.

Виклад основного матеріалу. У зв'язку зі швидким світовим індустріальним зростанням у багатьох країнах змінилися вимоги до вищої освіти, з'явилися нові спеціальності, поділ на гуманітарні та технічні вищі навчальні заклади, виникла потреба у комунікації між ними у вигляді симпозіумів, науково-технічних конференцій, конгресів. Це пов'язано з тим, що всі сфери життя міжнародного співтовариства тісно пов'язані між собою і витікають один із одного. Такий стан справ призвів до того, що англійська мова стала засобом міжнародного спілкування в індустріальному та постіндустріальному співтоваристві та його роль та значення суттєво зросли (Болайто, Вест, 2017; Шпірко, 2009, Goksu, 2019; Mittal, 2016).

У зв'язку з цими змінами зросли вимоги до викладання та вивчення англійської мови у вищій школі. Змінилися вимоги до викладацького складу, які тепер повинні володіти навичками вільно користуватися засобами сучасних інтелектуальних технологій, володіти методикою викладання на основі використання Інтернету та нових комп'ютерних програм.

Мета дослідження – дослідити вплив нових технологій на ефективність навчання англійської мови у вищій школі.

Предмет дослідження – використання нових технологій у навчанні англійської мови у вищій школі.

Об'єкт дослідження – студенти вищих навчальних закладів, які вивчають англійську мову.

Завдання дослідження: охарактеризувати основні переваги використання нових технологій у навчанні англійської мови у вищій школі; визначити особливості використання нових технологій у навчанні англійської мови у вищій школі; розглянути необхідні умови для ефективного використання нових технологій у навчанні англійської мови у вищій школі.

У технічних університетах частина лекцій читається викладачами за своєю основною спеціальністю не лише українською мовою, а й англійською. Це є особливо привабливим для студентів із зарубіжних країн, які приїхали на навчання до нашої країни. Необхідно відзначити, що якість викладання англійської мови в технічних вузах залежить від якості рівня спеціальної мовної підготовки студентів та викладачів і має бути пов'язана з елементарними знаннями в галузі технічного спрямування університету (Московчук, 2022; Mittal, 2016).

Велику роль відіграють курси англійської мови для викладачів, які читають свій предмет, наприклад, у галузі бездротового зв'язку, англійською мовою для українських та іноземних студентів. У цьому випадку викладач курсів повинен володіти елементарними знаннями в галузі комунікацій та володіти спеціальною термінологією англійською та українською мовами, використовувати методичні посібники, написані спеціально для викладання англійської мови для фахівців у цій галузі техніки.

Найбільш слабким місцем під час навчання фахівців викладачами свого предмета англійською є вимова. Це було зазначено у дослідженнях, проведених співробітниками англійських та американських організацій Корпус Миру та Британська Рада, які працювали в Україні.

У зв'язку зі зростанням вимог до якості вивчення англійської мови студентами вищих навчальних закладів різного профілю підвищилася роль застосування нових технологій у викладанні англійської мови.

Нові технології можуть використовуватися для:

– *Персоналізації навчання.* Нові технології можуть бути використані для створення індивідуальних навчальних планів для кожного студента.

– *Стимулювання взаємодії.* Нові технології можуть бути використані для заохочення взаємодії між студентами та викладачами.

– *Оцінювання навчальних результатів.* Нові технології можуть бути використані для більш ефективного оцінювання навчальних результатів студентів (Шпіркоб, 2009).

Застосування викладачами англійської мови нових технологій безпосередньо в навчальних аудиторіях відкриває перед студентами розширений світ образів, подій, онлайн-конференцій, дискусій, обміну думками між учасниками спілкування англійською мовою в реальному часі з різних країн світу. Це прищеплює студентам здатність до активного соціального спілкування, практичному використанню своїх знань англійської мови та мотивує їх до більш поглибленого знання мови. Студенти розуміють, що тільки вільне володіння англійською мовою дозволить їм брати активну участь на цьому величезному інформаційному полі, вдосконалювати не тільки свої професійні знання, а й навички спілкування з колегами за фахом із різних країн.

Застосування інтелектуальних технологій у процесі навчання англійської мови стимулює індивідуальну роботу студента з мовою, розширює його кругозір, дає додаткові знання з обраної

професії, розширює коло його контактів як у соціальній, так і професійній сфері. Це дозволяє студенту йти в ногу з часом, оскільки навчання англійської мови відбувається на основі останніх подій і досягнень в реальному часі, включаючи знайомство з останніми публікаціями та виступами фахівців на наукових конференціях (Goksu, 2019; Gavdzinskii, Korobova, 2008).

Нові інтелектуальні технології надають допомогу і викладачам англійської мови в організації та плануванні занять для підвищення ефективності мовного матеріалу, що подається. Це відбувається за допомогою застосування платформ управління процесом навчання англійської мови, наприклад платформи “Санако Коннект”. Платформа дозволяє викладачам підбирати зміст курсу, його призначення та оцінку при дистанційному навчанні.

Особливість застосування інтелектуальних технологій полягає в тому, що студенти з пасивних слухачів у межах класної кімнати перетворюються на активних учнів-користувачів різних веб-сайтів, вебінарів, інших онлайн-майданчиків. Це сприяє посиленню мотивації студента до вивчення англійської мови.

Серед нових технологій слід відзначити системи адаптації студента до процесу навчання. Суть цих систем полягає в оцінці просування студента у засвоєності матеріалу, що подається, та коригуванні уроків відповідно до ступеня засвоєння навчального матеріалу. Такі системи дозволяють створювати більш точну оцінку індивідуального засвоєння студентом англійської мови, визначати галузі вивчення мови, на які студент повинен звернути особливу увагу.

Як відомо, будь-яка мова розвивається на основі просування знань та навичок користувача в чотирьох областях – письма, читання, розмовної мови та сприйняття на слух. Ці області нерозривно пов’язані між собою, і застосування

інтелектуальних технологій значно посилює якість вивчення користувачем англійської мови.

Письмо. ІТ-технології надають студентам можливість використовувати різні інструменти для перевірки правопису, стилю та змісту написаного тексту. Це дозволяє студентам самостійно виявити та виправити помилки в своєму письмі.

Читання. ІТ-технології пропонують студентам широкий спектр матеріалів для читання, включаючи новини, статті, книги, відео та аудіокниги. Студенти можуть вибирати матеріали, які відповідають їх інтересам та рівню підготовки.

Розмовна мова. ІТ-технології надають студентам можливість практикуватися в спілкуванні англійською мовою з носіями мови. Це можна зробити за допомогою відеочатів, розмовних клубів та інших онлайн-платформ.

Сприйняття на слух. ІТ-технології пропонують студентам широкий спектр матеріалів для прослуховування, включаючи аудіокниги, новини, інтерв’ю та інші записи. Студенти можуть використовувати ці матеріали для тренування свого розуміння англійської мови на слух (Hall, Kuznetsova, 2021(a), 2022 (b)).

Висновки. Таким чином, ми бачимо, що нові технології в галузі вивчення англійської мови є не тільки віянням часу, але й гострою необхідністю. Вони економлять час викладача у плануванні та проведенні занять, призводять до розширення обсягу навчального матеріалу, сприяють активній індивідуальній роботі студентів з розвитком письма, читання, вимови та сприйняття на слух англійської мови, дозволяють студентам користуватися сучасними електронними пристроями, звичними для них у повсякденному житті, тобто комп’ютерами, планшетами, смартфонами та іншими електронними пристроями. Нові технології надають суттєву допомогу викладачам технічних університетів, які читають лекції зі своєї технічної спеціальності англійською мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Болайто Р., Вест Р. Інтернаціоналізація українських університетів у розрізі англійської мови: Проект «Англійська мова для університетів». К.: «Видавництво «Сталь», 2017. РР. 33–77. https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/2017-10-04_ukraine_-_report_h5_ua.pdf. Дата звернення 13.11.2023.
2. Концепція розвитку англійської мови в університетах. <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-stvorilo-konceptiyu-rozvitku-anglijskoyi-v-universitetah-u-dodatku-riven-v1-obovyazkova-umova-vstupu-v2-vipusku-vikladannya-profilnih-disciplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi>
3. Московчук Н.М. *Теоретичні засади україномовної підготовки іноземних фахівців технічних спеціальностей*. Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2022. 150 с.
4. Шпірко П. Ф. Сучасні та інноваційні підходи викладання англійської мови для студентів інженерних факультетів. *Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка* : збірник наукових праць. 2009. № 1(25). С. 196–200. [oai:ela.kpi.ua:123456789/11276](http://oai.ela.kpi.ua:123456789/11276) Дата звернення 1.10.2023.
5. Hall D. L., Kuznetsova G. *Telecommunications: A Practical Approach in English. Vol.1*»: навч. посібник. ДУІТЗ. Odessa: FOP Bondarenko M., 2021(a). 117 с. Електронна версія: <https://metod.suitt.edu.ua/>

6. Hall D. L., Kuznetsova G. *Software Engineering: A Practical Approach in English*. Vol. 1»: навч. посібник. ДУІТЗ. Odessa: FOP Bondarenko M., 2021(b). 115 с. Електронна версія: <https://metod.suitt.edu.ua/>
7. Gavdzinskii V.N. Korobova L.N. *Theory of Probability: educational Aid for Students Studying a Course of Higher Mathematics in English*. ONAT. Odessa: 2008. 40 p.
8. Goksu M., Cavus N. NEW TECHNOLOGICAL TRENDS IN ENGLISH LANGUAGE LEARNING, EDULEARN. *Proceedings of EDULEARN19 Conference 1st-3rd July 2019*, Palma, Mallorca, Spain, pp. 6134–6139.
9. Kuznetsova G. *Cybersecurity Book (for second year students): навч. посібник*. Odesa: SUITT, 2023. 160 p. Електронна версія: <https://metod.suitt.edu.ua>
10. Mittal R. *Identifying the Role of Technology to Enhance Language Teaching*. *International Journal of Languages, Literature and Linguistics*, 2016, P. 152–155. Available at: https://www.academia.edu/67088252/Identifying_the_Role_of_Technology_to_Enhance_Language_Teaching Lfnf pdthytyz 5.10.23.

REFERENCES

1. Bolaito, R., & West, R. (2017). *Internatsionalizatsiia ukrainskykh universytetiv u rozrizi anhliiskoi movy: Proekt "Anhliiska mova dlia universytetiv"*. [Internationalization of Ukrainian universities in the context of English: The English for Universities project]. Kyiv: Stal. Retrieved from https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/2017-10-04_ukraine_-_report_h5_ua.pdf. Accessed on November 13, 2023. [in Ukrainian].
2. Gavdzinskii, V. N., & Korobova, L. N. (2008). *Theory of probability: educational aid. For students studying a course of higher mathematics in English*. ONAT. Odessa: 40 p.
3. Goksu, M., & Cavus, N. (2019). *New technological trends in English language learning*. EDULEARN Proceedings of EDULEARN19 Conference 1st-3rd July 2019, Palma, Mallorca, Spain, 6134–6139.
4. Hall, D. L., & Kuznetsova, G. (2021). *Software Engineering: A Practical Approach in English*. DUITZ. Odessa: FOP Bondarenko M. Available at: <https://metod.suitt.edu.ua>
5. Hall, D. L., & Kuznetsova, G. (2021). *Telecommunications: A Practical Approach in English*. DUITZ. Odessa: FOP Bondarenko M. Available at: <https://metod.suitt.edu.ua>
6. *Kontseptsiia rozvytku anhliiskoi movy v universytetakh*. [The plan of development of the English language in universities]. Retrieved October 1, 2023, from <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-stvorilo-konceptiyu-rozvitku-anglijskoyi-v-universitetah-u-dodatku-riven-v1-obovyazkova-umova-vstupu-v2-vipusku-vikladannya-profilnih-disciplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi>: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-stvorilo-konceptiyu-rozvitku-anglijskoyi-v-universitetah-u-dodatku-riven-v1-obovyazkova-umova-vstupu-v2-vipusku-vikladannya-profilnih-disciplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi> [in Ukrainian].
7. Kuznetsova, G. (2023). *Cybersecurity Book (for second year students)*. Naukova dumka. Odessa: SUITT.
8. Mittal, R. (2016). *Identifying the role of technology to enhance language teaching*. *International Journal of Languages, Literature and Linguistics*, 2(3), 152–155. Retrieved from https://www.academia.edu/67088252/Identifying_the_Role_of_Technology_to_Enhance_Language_Teaching. Accessed on October 5, 2023.
9. Moskovchuk, N. M. (2022). *Teoretychni zasady ukrainomovnoi pidhotovky inozemnyh fahivtciv tehnicnyh specialnostei*. [Theoretical foundations of Ukrainian-language training of foreign specialists in technical specialties]. Odessa: FOP Bondarenko M.O. [in Ukrainian].
10. Shpirko, P. F. (2009). *Suchasni ta innovatsijni pidhody vykladannia angliiskoi movy dlia inzhenernyh facultetiv*. [Modern and innovative approaches to teaching English for engineering students]. *Visnyk NTU "KPI". Filosofiya. Psykhologiya. Pedahohika*, 1(25), 196–200. [in Ukrainian].